

Гелич Ю.О., кандидат юридичних наук,
доцент, професор кафедри господарсько-
правових дисциплін юридично-
психологічного факультету НАВС
Тодосієнко В.В., студент юридично-
психологічного факультету НАВС

Договір лізингу за законодавством України та деяких зарубіжних країн

На сьогоднішній день в національному та міжнародному комерційному обігу особливо поширеними є договори передачі майна в тимчасове користування, що відповідно до норм законодавства та правил ділового обігу здобули назву договорів лізингу. В законодавстві різних країн визначення даного договору має деякі відмінності. До того ж, в ряді держав лізингові відносини окремо не врегульовані на законодавчому рівні (Угорщина, Нідерланди, Норвегія, Швейцарія), а в інших навпаки існують спеціальні нормативно-правові акти, які стосуються договору лізингу (Франція, Німеччина, Греція, Україна).

Так, згідно ст. 292 Господарського кодексу України (далі - ГК України) за договором лізингу одна сторона (лізингодавець) надає у виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений

строк майно, що належить лізингодавцю або набувається ним у власність (господарське відання) за дорученням чи погодженням лізингоодержувача у відповідного постачальника (продавця) майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів [1]. Крім того, відносини лізингу в Україні також врегульовані Законом України «Про фінансовий лізинг», де в ч.2 ст.1 зазначено, що за договором фінансового лізингу лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі) [2].

На відміну від України, за законодавством Німеччини договір лізингу визначається як угода, яка укладається на фіксований термін, впродовж якого звичайне розірвання договору неможливо, а лізингові платежі протягом цього періоду покривають як мінімум витрати на придбання або виробництво об'єкту лізингу [3, с.152].

За нормами Валютно-фінансового кодексу Франції, лізинг визначається як угода, в процесі якої обладнання, що постачається для її цілей, надається в найм покупцем учаснику ринку з правом подальшого викупу. До договору застосовуються правила, що застосовуються до договору оренди [4, с.123].

У Греції є спеціальний Закон «Про договори фінансового лізингу», який регулює деякі аспекти договорів лізингу, що укладаються між спеціалізованими лізинговими компаніями та професійними лізингоодержувачами. Договір лізингу характеризується тим, що предмет лізингу обирається лізингоодержувачем, він же несе витрати щодо поточного ремонту, ризик випадкової загибелі предмета лізингу; лізингодавець не несе відповідальності за якість предмета лізингу і передає лізингоодержувачу свої права вимоги до постачальника щодо якості предмета лізингу; після закінчення договору лізингу лізингоодержувач має право викупити предмет лізингу або продовжити договір на певний строк [4, с.125].

В англійському Законі про поставку товарів та послуг 1982 перераховані істотні умови, що є складовою частиною договору найму. В англійському праві договори лізингу і майнового найму належать до групи відносин, іменованих залежним триманням. Договір лізингу тут ніколи не може перерости в договір купівлі-продажу, в нього ніколи не включається опціон на купівлю, щоб зберегти відмінність між договором лізингу і договором оренди-продажу. Договір лізингу в Англії кваліфікується нерідко як специфічна оренда (саме специфічна оскільки в Англії договір лізингу не відносять до різновиду договору звичайної оренди [5, с.65].

Отже, на підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що договір лізингу відіграє важливу роль в національному та міжнародному комерційному обігу, проте рівень його розвитку в різних державах має певні відмінності. Тож правове регулювання договору лізингу на сьогоднішній

день є досить актуальною проблемою та потребує вирішення шляхом дослідження, аналізу та використання досвіду зарубіжних держав.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 21-22. - Ст.144.
2. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 16. - Ст. 68.
3. Розкошна, О. А. Українські реалії розвитку лізингу в контексті світових тенденцій / О. А. Розкошна, М. С. Нагорна // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Розвиток міжнародних відносин та зовнішньоекономічної діяльності підприємств України за сучасних умов», 26-27 жовтня. - Донецьк, 2010. - С.150-155.
4. Брагинский М. И., Витрянский В. В. Договорное право. Книга вторая: договоры о передаче имущества. - М.: Статут, 2002. - 462 с.
5. Кабатова Е.В. Лизинг: правовое регулирование, практика.- М.: ИНФРА-М, 1998. - С. 62-67.